

## **Про судову практику Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду щодо оцінки документів як предметів складів злочинів**

21 квітня 2020 року Верховний Суд опублікував Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду щодо оцінки документів як предметів складів злочинів, передбачених статтями 357, 358, 366 КК.

В Огляді викладені висновки за ухвалами по касаційним скаргам, які внесені до ЄДРСР за період з 01.01.2018 по 01.01.2020), а саме:

### ***Платіжні картки як предмет складів злочинів***

Платіжна картка є різновидом офіційних документів і, відповідно, предметом складу злочину, передбаченого ч. 1 ст. 357 КК.

Платіжні картки як платіжні інструменти, засоби доступу до банківських рахунків відповідають визначенню поняття "офіційний документ" і є різновидом офіційних документів. Віднесення платіжної банківської картки до важливих особистих документів має бути обґрунтованим з наведенням доводів на підтвердження того, що ці документи були особистими та важливими для потерпілої особи. Питання про те, чи є відповідний документ для особи важливим, має вирішуватись судом у кожному конкретному випадку з урахуванням, зокрема, важливості фактів, які засвідчуються документом, можливості його відновлення, розміру збитків від втрати документа. У справі не встановлено, що платіжна банківська картка відповідала ознакам важливого особистого документа, тобто була предметом складу злочину, передбаченого ч. 3 ст. 357 КК.

### ***Листи як предмет складів злочинів***

Лист до приватного нотаріуса про погашення позики та повне виконання іпотекодавцем своїх зобов'язань за кредитним договором, на підставі якого приватний нотаріус здійснив дії із внесення до Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна відомостей про зняття заборони та вилучив запис про реєстрацію іпотеки з Державного реєстру іпотек, не є офіційним документом у зв'язку з невідповідністю його вимогам ДСТУ 4163-2003, а саме відсутністю в ньому дати та реєстраційного індексу документа, його порядкового номера, інформації про кореспондента, виконавця.

### ***Протоколи загальних зборів як предмет складів злочинів***

Протокол загальних зборів власників квартир будинків не є офіційним документом, оскільки не відповідає вимогам, установленим у примітці до ст. 358 КК.

Протокол загальних зборів співвласників підприємства, в який було внесено недостовірні відомості, засвідчені підписом особи, голови ліквідаційної комісії цього підприємства та його печаткою, є предметом складу злочину, передбаченого ст. 358 КК.

### ***Документи у сфері здійснення господарської діяльності як предмет злочинів***

Декларація відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки є

офіційним документом. Разом із тим, ураховуючи, що подання державному адміністратору недостовірної інформації щодо відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства за наведених у вирокі обставин містить склад адміністративного правопорушення, то в діях обвинуваченої відсутні склади кримінальних правопорушень, передбачених ч. 1 ст. 358, ч. 4 ст. 358 КК.

#### ***Документи у сфері транспортних перевезень як предмет складів злочинів***

Маршрутний лист форми ФТУ N 38 є внутрішнім документом залізниці для обліку робочого часу провідника і не може вважатися офіційним документом.

Дорожній лист є документом для внутрішнього користування та не є офіційним документом.

#### ***Документи із землеустрою та землекористування як предмет складів злочинів***

Технічний звіт щодо відновлення адміністративної межі в натурі (на місцевості) не є документацією з землеустрою, не містить ознак офіційного документа, а отже він не є предметом злочину, передбаченого ст. 366 КК.

Проект відведення земельних ділянок набуває статусу документа і може виступати предметом злочину, передбаченого ч. 1 ст. 358 КК, лише після його погодження компетентними органами та його затвердження.

Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), а саме технічне завдання на розробку технічної документації а також акт прийому-передачі на зберігання межових знаків не є офіційними документами. Акт прийому-передачі на зберігання межових знаків не є офіційним документом, оскільки він лише підтверджує фактичну передачу на зберігання межових знаків

Типовий бланк додаткової угоди до договору оренди землі з частково надрукованим текстом, який підписала ОСОБА\_2 і передала орендарю, не містив необхідних реквізитів і не був підписаний іншою стороною - орендарем, а тому на той момент не був офіційним документом, оскільки не породжував жодних правових наслідків.

#### ***Документи у сфері будівництва як предмет складів злочинів***

Декларація про готовність об'єкта до експлуатації відповідає ознакам офіційного документа, оскільки посвідчує певні факти, які спричинили чи здатні спричинити наслідки правового характеру, зокрема, на підставі цього документа реєстратор приймає юридично значуще рішення - приймати об'єкт будівництва в експлуатацію чи ні.

#### ***Документи в матеріалах кримінального провадження як предмет складів злочинів***

Матеріали кримінального провадження у паперовій формі, які містять інформацію, є особливо важливими офіційними документами, оскільки первинні документи у кримінальному провадженні, зібрані працівниками поліції неможливо було б відновити в разі їх знищення, що у свою чергу призвело б до знищення доказової бази в рамках кримінального провадження.

Протокол допиту свідка, який вміщує недостовірні відомості відносно участі свідків у слідчих діях, складений службовою особою - працівником правоохоронного органу, є предметом складу злочину, передбаченого ст. 366 КК, незалежно від його оцінки на предмет допустимості в іншому кримінальному провадженні.